

תל-אביב, י"ב באב תשס"ט
2 באוגוסט 2009
098S9471

לכבוד	לכבוד
רואי החשבון המבקרים של התאגידים הבנקאיים	התאגידים הבנקאיים וחכ"א
	לידי: החשבונאי הראשי

א.ג.נ.,

הנדון: שקלול מסגרות לכרטיסי אשראי לצורך יחס הון מזערי

רקע

1. סעיף 1(א) בנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין 311 בדבר "יחס הון מזערי" (להלן-"הוראה 311") קובע כי ניתן לשקלל במקדם המרה בשיעור 0% "התחייבויות למתן אשראי או להעמדת ערבות לתקופה מקורית של עד שנה, או הניתנות לביטול ללא תנאי בכל עת".
2. במכתבנו מיום 19.6.07 (078S7087 – להלן מכתבנו מיום 19.6.07) לתאגידים הבנקאיים, לחכ"א ולרואי החשבון המבקרים של התאגידים הבנקאיים הובהר כי:
"....נדרש גילוי בביאור על "התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות" לכל התחייבויות למתן אשראי או להוצאת ערבות (לרבות על מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו), אלא אם מתקיימים כל התנאים המפורטים להלן:
 - 2.1 לתאגיד הבנקאי/לחכ"א יש שיקול דעת מוחלט בהעמדת אשראי/ערבות;
 - 2.2 לתאגיד הבנקאי/לחכ"א אין חשיפה לתביעות משפטיות במידה וייסוג מההתקשרות;
 - 2.3 קיימת חוות דעת משפטית לקיום האמור לעיל, לפחות בהתייחס לאבטיפוס של ההסכמים אשר יוצרים את ההתחייבויות האמורות.**נציין כי תנאים אלו יחולו גם לצורך הקביעה האם התחייבויות למתן אשראי או להעמדת ערבות "ניתנות לביטול ללא תנאי בכל עת" כמפורט בסעיף 1(א) לנספח ג' של הוראת ניהול בנקאי תקין 311 בדבר "יחס הון מזערי" (הדגשה לא במקור- ע.ג.).**

3. ממכתבים שקיבלנו לאחרונה מתאגידים בנקאיים, ומחוות דעת משפטיות שצורפו למכתבים אלה, עולה, בין היתר, כי:

3.1. למרות ההבהרה שניתנה במכתבנו מיום 19.6.07, תאגידים בנקאיים מסוימים סבורים שיש לשקלל מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו (להלן - מסגרות כרטיסי אשראי) בשיעור מקדם המרה של 0%, בהתבסס על חוות דעת משפטיות אשר כוללות פרשנויות מקלות למונח "ניתנות לביטול בכל עת".

3.2. תאגידים בנקאיים מסוימים שלחו לאחרונה הודעות ללקוחותיהם, בהן הם הודיעו באופן חד צדדי ללקוחותיהם, אשר היו להם מסגרות כרטיסי אשראי לתקופה העולה על שנה, כי כעת תוקף מסגרות כרטיסי האשראי שלהם יסתיים לאחר שנה, וכי המסגרת תחודש על ידי התאגיד הבנקאי לפי שיקול דעתו.

4. לנוכח האמור לעיל, ראינו לנכון להבהיר את עמדתנו כלהלן:

יכולת התאגיד הבנקאי לבטל מסגרות כרטיסי אשראי ללא תנאי בכל עת

5. תאגיד בנקאי ישקלל בשיעור מקדם המרה של 50% מסגרות אשראי בכרטיסי אשראי, אשר הינן לתקופה מקורית של יותר משנה, אלא אם הוא יכול להוכיח, בהתבסס על חוות דעת משפטית ברורה ומפורטת, כי הן ניתנות לביטול ללא תנאי בכל עת, כפי שמונח זה הובהר במכתבנו מיום 19.6.07. למען הסר ספק, נדגיש כי על תאגידים בנקאיים לפעול בהתאם להוראותינו בנושא זה כלשונן, ולא להסתמך על חוות דעת משפטיות אשר מפרשות את הוראותינו בצורה מקלה.

יכולת התאגיד הבנקאי לא לחדש מסגרות כרטיסי אשראי

6. כאשר צויין בהסכם עם הלקוח כי התקופה המקורית של מסגרת כרטיסי האשראי היא עד שנה, עדיין על התאגיד הבנקאי להוכיח, בהתבסס על חוות דעת משפטית ברורה ומפורטת, כי:

6.1. לתאגיד הבנקאי יש שיקול דעת מוחלט בהחלטה על אי חידוש מסגרת כרטיסי האשראי בתום תקופת המסגרת;

6.2. לתאגיד הבנקאי אין חשיפה לתביעות משפטיות במידה ויחליט לא לחדש את מסגרת כרטיסי האשראי בתום תקופת המסגרת.

7. בפרט, חוות הדעת תתייחס להשלכות של כל אחת מהנסיבות הבאות, אם רלוונטיות להסכמים ולפעילות של התאגיד הבנקאי, על זכותו של הבנק שלא לחדש את מסגרת כרטיסי האשראי בתום תקופת המסגרת, ועל חשיפתו לתביעות משפטיות במידה ויחליט שלא לחדש את המסגרת:

7.1. נשלח מכתב ללקוחות המחזיקים בכרטיסי אשראי בו התאגיד הבנקאי הודיע ללקוחות, כי תקופת מסגרת כרטיסי האשראי, אשר נקבעה בעבר בהסכם עם הלקוחות לתקופה העולה על שנה, שונתה כעת באופן חד צדדי על ידי התאגיד הבנקאי לתקופה של עד שנה.

7.2. במועד חתימת הסכם המסגרת, נקבעה תקופה למסגרת בכרטיסי אשראי של עד שנה, אך במועד זה ניתנה לתאגיד הבנקאי זכות להאריך (בין אם חד צדדית ובין אם בהסכם עם הלווה) את תוקף המסגרת לתקופה נוספת.

7.3. התאגיד הבנקאי נוהג, כשיטה, לחדש את תוקף מסגרת כרטיסי האשראי לתקופה נוספת.

הצגה מחדש של נתוני יחס הון מזערי שדווחו בדוחות כספיים קודמים

8. תאגיד בנקאי, שבעקבות סקירת מסגרות כרטיסי האשראי בהתאם לדגשים במכתב זה, הגיע למסקנה כי עליו לשנות את אופן השקלול של מסגרות כרטיסי האשראי לצורך חישוב יחס ההון, יבחן האם נדרשת הצגה מחדש בדוח הכספי ליום 30.6.09 של נתוני יחס הון מזערי שדווחו בדוחות כספיים קודמים.

בכבוד רב,

עידו גליל

מנהל יחידת דוחות כספיים

העתק: מר אור סופר - סגן המפקח על הבנקים